

ODENSE TEKNISKE
GYMNASIUM

”Attraktive arbejdspladser”

Projektopsamling for

**”Udvikling af ny teamstruktur på Odense Tekniske
Gymnasium”**

Skole: Odense Tekniske Gymnasium, Syddansk Erhvervsskole

Beskrivelse

I skoleåret 2010-2011 blev pilotprojektet på OTG etableret i 2. a (naturvidenskabsretning) og 2. f (kommunikationsteknologisk retning). Det var vigtigt for projektet at forskellige studieretninger deltog, så bredden af elevtyper på OTG blev repræsenteret.

Projektets formål var, via forsøg med og udvikling af ny teamstruktur, i de to udvalgte klasser på Odense Tekniske Gymnasium at etablere bedre organisering og planlægning af undervisningen og af samspillet mellem fagene, give bedre styring og bedre uddelegering af opgaver og ikke mindst ved en nedbringelse af det administrative arbejde at kunne frigøre et rum for pædagogisk udvikling og større samarbejde mellem lærerne med mulighed for kompetenceudvikling.

Formålene med den nye teamstruktur, mere detaljeret:

- at lave bedre studieretningsorienteret planlægning generelt
- at lave bedre projekter i samspil mellem flere fag, herunder ikke mindst inden for studieområdet (SO), således at der laves eksemplariske, studieretningsorienterede samspilsprojekter med inddragelse af flere SO-mål i delopgaverne
 - at friholde forsøgsteamene for de normale administrative byrder i forbindelse med fraværs- og opgaveregistrering, således at der gives plads til den pædagogiske udvikling
 - at lave systematisk beskrivelse af elevprofilerne i forskellige studieretninger med henblik på, at optimere graden af elevtilpasset undervisning i en fælles planlægning af undervisningen
 - at kunne skabe konsensus blandt alle faglærerne om arbejdet med skriftlighed
 - at skabe bedre koordinering af lektiemængden i klasserne
 - at arbejde bedre og mere målrettet med klasserumskulturen
 - at implementere og koordinere Cooperative Learning, både som didaktisk redskab i den fælles planlægning af undervisningen og som værktøj til at arbejde med klasserumskultur.

Dette forventede vi at få ud af projektet

Pilotprojektet forventes at give forslag til en "Best practice", der forhåbentlig vil kunne implementeres i samtlige klasser på Odense Tekniske Gymnasium. Projektet udtrykker et ønske fra lærerstaben om forsøg med alternativ organisering, der kan give frirum til pædagogisk samarbejde og udvikling, men også til større tryk i det daglige arbejde via højere grad af koordinering og via de fælles referencerammer. Desuden vil kortlægningen af de respektive elevprofiler på de forskellige studieretninger give mulighed for en fremtidig skemalægning, der tilgodeser bestemte lærerprofiler, som "matcher" klasserne.

Status pt

Klassens lærere har indvilget i at deltage i forsøget, så der har været en forholdsvis positiv indstilling til at arbejde i den "nye" struktur.

De obligatoriske elevsamtaler blev fordelt på væsentligt flere lærere og har dermed ikke været så tidskrævende som i den hidtidige teamstruktur.

Vi foretog systematiske test af elevernes læringsstile i de to forskellige studieretningsklasser, med henblik på at kortlægge de respektive studieretningsprofiler. Resultaterne blev brugt i den fælles planlægning af undervisningen, således at den er elevtilpasset.

Udvalgte lærere fra de to klasser deltog i kursus i Cooperative Learning (herefter CL). CL blev implementeret som ét af de fælles didaktiske værktøjer og brugt som redskab i hele lærerteamets arbejde med klasserumskulturen i klasserne.

De nye lærerteam planlagde og iværksatte større faglige samspilsprojekter - i forbindelse

med studieområdet og generelt. Desuden koordinerede teamene lektiemængden og ikke mindst klassernes skriftlige afleveringer, ligesom der blev samarbejdet omkring progressionen i elevernes skriftlighed.

Erfaringerne fra pilotprojektet blev fremlagt på et pædagogisk seminar for resten af lærerstaben på Odense Tekniske Gymnasium halvvejs og ved slutningen af forløbet.

Team: Vi har fået en bedre forståelse af eleverne ved at kende til deres arbejde i alle fag. Teamarbejdet har været med til at lette overskueligheden af elevernes arbejder og lektiemængder samt SO målpindene og kernestoffet. Vi har oplevet at kunne skabe konsensus blandt alle faglærerne om fx arbejdet med ny skriftlighed. Det har været lettere at arbejde bedre og mere målrettet med klasserumskulturen.

Strukturen: Teammøder blev afholdt en gang om måneden. Alle lærere i teamet har afholdt de obligatoriske samtaler med ca. 5 elever hver. Der var én teamkoordinator for hvert team. Der blev afholdt møde mellem teamkoordinatorer og den pædagogisk leder en gang om måneden.

Koordinatorernes arbejdsopgaver: Indkalde til møder, skrive referat, overblik over SO, mini SRP, samspil, holde gang i den pædagogiske dialog specielt i forhold til CL og koordinering af strukturerne samt bidrage med aktuelle input og inspiration.

Elevernes gruppesammensætning: Eleverne blev sammensat i forhold til CL principperne og teamroller. Eleverne fik at vide, hvordan vi havde sammensat dem (i forhold til kompetencer, både faglige og sociale og i forhold til de teamrollest de har lavet). Eleverne skiftede gruppe hver 5. uge og målet var, at eleverne skulle prøve at arbejde sammen med så mange som muligt.

Da eleverne i 2.f. efter det første ½ år ytrede ønske om ikke at arbejde fast sammen med nogen, arbejdede de derefter i faste par og blev kun sammensat i større grupper, når det var nødvendigt.

I 2.a arbejdede eleverne i deres faste 4 mandsgrupper, men sad ikke i gruppen, men sammen to og to, med deres skuldermakker.

Det pædagogiske: Vi testede eleverne i forhold til deres grupperolleprofil og læringsstil. Resultaterne blev primært brugt til at sammensætte arbejdsgrupper og til arbejdet med at målrette uv-materiale med særligt fokus på differentiering. Det har været en øjenåbner både for eleverne og for lærerne at få kortlagt elevernes kompetencer, da det ikke nødvendigvis forholder sig som man forventer og eleverne har mulighed for at gendefinerer deres position i klassen. Det har i høj grad været et brugbart værktøj. CL har været med til at udvide elevernes bevidsthed om hinandens sociale og faglige egenskaber, om at der er mange ressourcer samlet i klassen og om at de har gavn af hinandens viden og færdigheder. Det har dæmmet op for klikedannelser og givet plads til en ny og bredere forståelse af hinandens bidrag i klasserummet.

Den stramme styring af gruppearbejdet og den fælles afhængighed af hinanden, som CL genererer, har fungeret godt i kortere forløb, fx hvor der ikke har været for stor lektiebyrde forinden.

Strukturerne er med til at optimere arbejdsprocessen. Vi når hurtigere højt fagligt niveau, jf. Blooms taksonomi, fordi eleverne er i dialog med stoffet, forholder sig til stoffet og skal sammenligne og perspektivere forskellig viden.

I fag der kræver tillid, fx ved fremmedsprog, er der langt højere grad af tillid i de små grupper end i det store klasserum. Eleverne får således kommunikeret langt mere og det er ikke altid de samme, der får sagt noget.

Vi oplever, at vi når mere i timerne, de skal forholde sig til stoffet og har ikke mulighed for

at lave noget andet. Som underviser føler man sig involveret i elevernes arbejde i højere grad i forhold til almindeligt gruppearbejde. Koncentrationen i timerne er højnet dels fordi strukturerne er mere styret og dels fordi der er afveksling i timerne med fysisk aktivitet, forelæsning, individuelt arbejde, teamarbejde og gruppearbejde. Eleverne opnår en bedre fællesforståelse af stoffet.

Som undervisere (teammedlemmer) har det givet os en ny fælles ramme at tale pædagogik ud fra. Vi kan erfaringsudveksle og koordinere de passende strukturer i forhold til fag, indhold og klasse.

Implementeringen af CL i undervisningen:

I starten oplevede vi modstand fra eleverne i forhold til at lærerne var styrende ved gruppesammensætningerne. Det var specielt de socialt stærke elever, der følte sig truet. Vi går ud fra, at de var bange for at miste deres spilleplads – deres dominans.

Modstanden bunder formodentligt i at eleverne gik i 2. g, da vi startede på projektet og således allerede havde fundet deres sociale position.

Det har været udfordrende at gennemføre projektet i samtlige fag.

Grundlag:

2.f var en pædagogisk udfordrende klasse, der "trængte" til en strukturændring. De havde modstand mod at åbne sig for hinanden. I forsøget har de arbejdet i varierende grupper. De CL strukturer der var anvendt mest var class building. Da der generelt i klassen er et meget lavt ambitionsniveau, var det en svær opgave for de fleste, når de skulle arbejde med strukturer der kræver høj ansvarlighed og indbyrdes afhængighed. Det har været succes når de har arbejdet med korte strukturer uden indbyrdes afhængighed. Generelt har strukturerne hjulpet klassen som helhed til at finde ud af hvem de kan komme til, hvis de har specifikke problemer og hvem de arbejder bedst sammen med. De har opnået positiv indbyrdes relationer på tværs af klassen og der blev skabt nye interaktionsmønstre.

Respons fra eleverne:

- de har været glade for at være en "forsøgsklasse"
- de har følt sig som noget særligt
- de har været glade for det praktiske og fysiske element der hører med til anvendelse af CL.
- de har sat pris på anderledes løsninger og åbenhed fra hele lærerteamet

2.a var en faglig stærk klasse, der var glade for traditionel klasseundervisning. Det medførte en del modstand i starten med for heterogene teams, grupper og bordopstilling, særligt fra de elever der gerne vil være i konstant dialog med læreren. Men det ændrede sig undervejs og de fleste har haft stort udbytte af samarbejdet med hele klassen. De opdagede at der blev mere taletid til den enkelte, at alle var lige deltagende i undervisningen og elever der normalt ikke brød sig om at tage ordet ændrede adfærd og blev mere talende. Der blev således skabt nye interaktionsmønstre. De var gode til at arbejde med strukturerne og samtlige CL principper var i spil, dog havde de meget svært ved at forstå relevansen i class building, de ville helst arbejde med fagligt indhold og udbytte.

Respons fra eleverne:

- godt med mere taletid
- bedre struktur og mere aktivitet i projektarbejdet
- arbejder sammen med flere
- det er trygt at mærke, at lærerne taler sammen og kender vores arbejdsbyrde

Respons fra begge klassers lærerteam:

- godt med fælles møde en gang om måneden
- det har givet bedre koordinering
- vi har fået større fælles referencerammer
- kan stille op med fælles indstilling til klassen
- eleverne kan mærke, at vi taler sammen, hvilket afføder tillid
- større indblik i, hvad der foregår og hvad eleverne laver i andre fag
- fællesskabet i lærerteamet smitter af på elevernes adfærd over for os, vi udgør en helhed.

I skoleåret 2011/12

Inden det bliver implementeret i samtlige klasser på OTG vil vi gerne have erfaringer med en 1.g klasse og studieretningen international kommunikation og It. Vi har samlet et 1. g team, med lærere der brænder for CL og den nye teamstruktur.

August 2011

Berit Bruun Jespersen

Mette Koch

Odense Tekniske Gymnasium